

MEDEDELINGEN

Nederlandse Geologische Vereniging
Bijlage van Grondboor & Hamer nr. 2 - 2009
Kopij voor de 'Mededelingen' van 2009 nr 3/4 kan
vóór 15 juni 2009 worden gezonden aan de secretaris
van de NGV, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad,
paulvanolm@hotmail.com

VAN DE BESTUURSTAFEL

Hulp gezocht!

We zijn dringend op zoek naar een penningmeester, naar iemand voor de ledenadministratie en naar een (toekomstig) opvolger voor de huidige PR functionaris. Bij het zoeken naar versterking van het bestuur zit het ons helaas niet mee. In het vorige nummer konden we nog melden dat we iemand hadden gevonden om de functie van penningmeester te gaan invullen. Maar deze kandidaat heeft zich, bij nader inzien, wegens drukke werkzaamheden toch moeten terugtrekken. Ondergetekende (Joost Vermeë) ziet zich dan ook gedwongen om voorlopig nog de penningmeestertaak in te blijven vullen, terwijl onze PR-functionaris (George Brouwers) nog steeds als tweede taak ook de ledenadministratie verzorgt. Het zal duidelijk zijn dat we daarom dringend op zoek zijn naar versterking. Wie is bereid zich in te zetten?

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Zaterdag 9 mei.

Zoals al eerder aangekondigd houden we de algemene ledenvergadering wat later in het jaar, zodat we een en ander kunnen combineren met een 'buitenactiviteit'. Aansluitend aan de jaarvergadering op zaterdag 9 mei bezoeken we de unieke Peelrandbreuk en wijstgronden bij Uden. Dat bezoek wordt begeleid door Jan van Mourik van de Universiteit van Amsterdam (UvA).

Ten westen van Uden is een voor Nederlandse begrippen opmerkelijk aardkundig verschijnsel waar te nemen. Een steilrand in het landschap maakt zichtbaar waar de Peelrandbreuk de scheiding vormt tussen de stijgende Peelhorst en de dalende Roerdalslenk. Bodemprofiel, waterhuishouding en zelfs de planten- en dierenwereld verschillen opmerkelijk aan weerszijden van die steilrand.

Aan de horstzijde tref je natte wijstgronden met broekbossen aan, beneden in de slenk goed ontwaterde bouwlanden. Het gebied de Wijstgronden tussen Uden en Vorstenbosch is in 2004 door de provincie Noord-Brabant uitgeroepen tot het eerste aardkundig monument in de provincie.

(Bovenstaande tekst is overgenomen uit het boek 'Van beekdal tot stuifduin' uitgegeven door de Provincie Noord-Brabant).

De jaarvergadering is in Gasterij 'De Pier', Schansweg 3, Uden. Het programma voor die dag ziet er als volgt uit:

- 09.00 - 10.00 uur Ontvangst met koffie/thee
- 10.00 - 11.30 uur Algemene jaarvergadering
- 11.30 - 11.45 uur Pauze met koffie/thee/fris
- 11.45 - 12.30 uur Toelichting Peelrandbreuk/wijstgronden
- 12.30 - 13.30 uur Gezamenlijke lunch
- 13.30 - 15.30 uur Wandeling vanuit Gasterij 'De Pier'

Wil je mee doen aan deze dag? Vul dan de bon (derde pagina mededelingen) in of geef de gegevens door per e-mail. De bijdrage in de kosten voor deze dag bedraagt slechts € 10,-. Dit is uitsluitend een bijdrage in de kosten van de lunch. Deelname aan de ledenvergadering is uiteraard gratis!

Routebeschrijving:

Vanaf de A50 (Eindhoven - Arnhem/Nijmegen v.v.):

- neem afslag nr. 14 Zeeland/Uden/Vorstenbosch
- volg richting Vorstenbosch
- u komt op de Looweg die overgaat in Karperdijk
- eerste weg rechts is Schansweg.

Agenda algemene jaarvergadering:

- 01 Opening/mededelingen.
- 02 Ingekomen stukken.
- 03 Notulen algemene ledenvergadering 17 mei 2008 (zie verslag G&H 2008 nr. 3/4: mededelingen).
- 04 Stand van zaken beleidsplan resp. vernieuwing HHR, Raad van Advies..
- 05 Jaarverslag secretaris.
- 06 Jaarverslag penningmeester (incl. begroting 2008 en verslag kascommissie).
- 07 Contributieverhoging per 1-1-2010?
- 08 Benoeming kascommissie.
- 09 Jaarverslag ledenadministratie.
- 10 Jaarverslag redactie Grondboor & Hamer.
- 11 Jaarverslag bibliothecaris.
- 12 Jaarverslag PR activiteiten.
- 13 Bestuurssituatie en bestuurs(her)verkiezing.
Volgens rooster aftredend zijn George Brouwers, Paul van Olm, Joost Vermeë en Cor Winkler Prins. Allen stellen zich herkiesbaar.
- 14 Stand van zaken werkgroep(en).
- 15 Plaats/datum jaarvergadering 2010.
- 16 Rondvraag en sluiting.

THEMADAGEN 2008

Zaterdag 26 september. Onderwerp 'ertsen'

Een fascinerend onderwerp. Er is nog ruimte voor een lezing en/of een tafelpresentatie. Doe een keer mee!

Zaterdag 21 november. Onderwerp 'zee-egels'

In september 2006 hielden we al een zeer succesvolle themadag over dit onderwerp. Vele deelnemers waren toen van mening dat we deze dag zeker moesten herhalen. We zijn nu al weer drie jaar verder. En dus doen we het weer!

Aanmelding voor een lezing of een tafelpresentatie is van harte welkom bij Joost Vermeë. Kijk voor de laatste informatie op www.geologischevereniging.nl

CURSUS 'GESTEENTEDETERMINATIE'

De wachtlijst voor de najaarscursus groeit al flink! Als je nog mee wilt doen aan die najaarscursus (november/december - exacte data zijn nog niet bekend) is het raadzaam om je snel aan te melden. Nadere informatie vind je hieronder:

Inhoud: Tijdens de cursus wordt ingegaan op de textuur en de mineralogie van gesteenten; deze worden bepaald door de ontstaanswijze van de gesteenten. De naamgeving van de gesteenten is dan ook gebaseerd op de ontstaanswijze. Door goed op de textuur van het gesteente te letten is vaak al zichtbaar tot welke hoofdgroep het gesteente behoort, of het m.a.w. een magmatisch, een sedimentair of een metamorf gesteente is. Soms is de naam van het gesteente dan al duidelijk, soms moet in detail naar de mineraalinhoud gekeken worden om tot een definitieve naam te komen. Vandaar dat tijdens de cursus ook tijd wordt besteed aan het herkennen van de belangrijkste gesteentevormende mineralen. Doel van de cursus is dat de cursisten na afloop de belangrijkste gesteenten van een naam kunnen voorzien. Voor wie zich verder wil verdiepen in zwerfstenen is deze cursus een goede basis.

Deelnemers: Aantal minimaal 12, maximaal 16.

Voorkennis: geen.

Toelatingsvoorwaarde: lid zijn van de NGV of van GEA.

Kosten: € 70,-

Cursusplaats/docente: De cursus wordt gegeven door: drs. Maaike van Tooren in het gebouw van TNO Bouw en Ondergrond, Princetonlaan 6, Universiteitscentrum De Uithof, Utrecht.

Aanmelding: Aanmeldingen bij voorkeur via e-mail naar Joost Vermeë, Kwaadeindstraat 75, 5041 JK Tilburg.

E-mail: jvermee@xs4all.nl.

Zodra nadere bijzonderheden van de cursus bekend zijn (omstreeks midden-september), ontvang je persoonlijk bericht! Pas daarna word je aanmelding definitief en betaal je het cursusgeld.

RAAD VAN ADVIES

De Raad van Advies was nog niet officieel ingesteld door de ledenvergadering; dat zal op de komende vergadering

gebeuren, op 9 mei te Uden. De taken van de Raad van Advies zijn omschreven in de Statuten art. 17 en omvatten o.a. het Bestuur met raad ter zijde te staan. De Raad is bevoegd tot het doen van gevraagde en ongevraagde aanbevelingen en initiatiefvoorstellen. De Raad bestaat uit ten hoogste twee vertegenwoordigers per afdeling en ten hoogste vier leden die niet tot een afdeling behoren.

De voorzitter ziet als taak van de Raad ook het bevorderen van de onderlinge contacten tussen de afdelingen. Alleen voor heel wezenlijke besluiten worden bijeenkomsten belegd. De mogelijkheid van contact via e-mail biedt genoeg kansen voor degenen die contact zoeken. De Raad ontvangt gaarne suggesties van de NGV-leden. Leden van een afdelingen kunnen dat ook via hun afdeling doen. NGV-leden die niet tot een afdeling behoren kunnen zich richten tot één van vier volgende personen. Cor Boogaarts boogaach@xs4all.nl; Piet Thijssen piet.h.m.thijssen@kpnplanet.nl; Henk Pijlman pijlman34@zonnet.nl; Bert Roebert bert.roebert@hetnet.nl.

In een recent gesprek van ondergetekende met de NGV-voorzitter en -secretaris kwam ook naar voren dat het aantal afdelingen van de NGV wel erg beperkt is. Ondergetekende onderzoekt de mogelijkheid om te komen tot een nieuwe afdeling in Noord-Holland Zuid (excl. 't Gooi), in eerste instantie rondom Haarlem, maar ook Haarlemmermeer en eventueel Amsterdam. Op deze plaats een oproep aan NGV leden die daar een idee over hebben en daar eens hun licht over willen laten schijnen, zonder de verplichting dan ook direct in een bestuur 'gestopt' te worden. Graag uw berichten naar ondergetekende.

Bert Roebert, voorzitter
bert.roebert@hetnet.nl
tel. 023 5848 055

GEOREIZEN PROGRAMMA 2009

Eclipsreis China, geologie en cultuur van China met een spectaculair lange zonne eclips. Geologische staf prof. Dr Djin Nio (Nederlandstalig) en dr Zhihong Gong (Engels/Chineestalig), astronomische staf Robert Wielinga van Sterrenwacht Sonnenborgh. Van 12 - 30 juli 2009. Reissom € 2.750,- pp. incl. B&B.

Vulkanisme in de Eifel: verleden tijd? Weekendexcursie (16/17 mei) o.l.v. Jack Lanting, prijs € 90,- pp.

Zwerfstenen van Schokland en Urk, dagexcursie o.l.v. Paul van Olm, 16 mei, 20 juni, prijs € 25,- pp., groepen op afspraak.

Inslagkrater van een meteor: de Rieskrater in Beieren en de fossielen van Solnhofen, zomer 2009 o.l.v. Pim van Wamel. Reis met eigen auto/carpoolen, prijs € 650,- pp. incl. B&B.

Massif Central, september 2009, o.l.v. dr. Simon Vriend. Reis met eigen auto/carpoolen, prijs € 250,- pp.

Voor uitgebreidere informatie en aanmeldingen raadpleeg de website www.georeizen.nl of mail naar georeizen@geoo.uu.nl of tel 06 53978137.

IN MEMORIAM

Ons bereikte het droeve bericht dat, na een lange periode van langzame fysieke achteruitgang, ons erelid Tobias Jannink op 12 maart j.l. is overleden in de leeftijd van 81 jaar. Hij was vice-voorzitter van 1982 tot 1986 en nadien voorzitter tot 1993. Hij was gedurende deze jaren één van de drijvende krachten in de vereniging en ook hierna liet hij ons regelmatig delen in zijn kennis en vriendschap. Wij gedenken hem met eerbied en bewondering.

Het bestuur.

Bestuurssamenstelling per januari 2009:

E.R.J. Alleman	- voorzitter
S. Alleman-van der Waal	- secretaris
J. van der Velde	- penningmeester
E. Kaptein	- lid
M. Vossebeld	- lid

Dinsdag 20 januari hielden wij onze jaarvergadering waarin wij (na tien jaar!) afscheid namen van de secretaris, Adri Delcour en, na 3 jaar, van de penningmeester Marjolein Heurman en bestuurslid Jan van de Steeg. Op dat moment was er alleen nog maar een nieuwe secretaris, maar gelukkig hebben zich inmiddels nog twee bestuursleden gemeld.

Na een korte fotopresentatie door Elles Luinge over ons voorjaarsuitstapje naar de Piesberg werd de bijeenkomst besloten met een presentatie van Peter Formanoy: 'Bijtsporen van haaien op fossiele botten'. Soms vertoont het oppervlak van fossiele botten uit Miocene en Pliocene zeeafzettingen een patroon van parallelle groeven: bijtsporen van haaien. Na er een tijdje speciaal op te hebben gelet, heeft Peter in Mill botten van walvissen, dolfinen, zeehonden en zelfs

vogels gevonden met daarop hetzelfde patroon. Een aantal van deze fossielen heeft hij laten zien. Daarna werden de verschillende haaien, waarvan er in Mill tanden gevonden kunnen worden, besproken. Door deze vergelijken met moderne haaien en hun voedingswijze kregen we een idee van welke haaien verantwoordelijk kunnen zijn geweest voor deze bijtsporen.

Dinsdag 17 februari hield Paul Hille een voortreffelijke en goed bezochte lezing over de systematiek, morfologie, ecologie en evolutie van trilobieten. Deze geleedpotigen leefden het gehele Paleozoïcum, van het vroege Cambrium tot het eind van het Perm (521 MYA tot 251 MYA). Zij verdwenen tenslotte tijdens de grote extinctie op de Perm-Trias overgang toen ca. 90% van de soorten uitstierf. Door hun calcium-carbonaatpantser fossiliseerden zij goed en in talrijke mate, zodat er binnen negen ordes maar liefst 22.000 soorten bekend zijn van deze populaire fossielen. Tot de meest bijzondere kenmerken behoren de facetogen met calcielensjes, 70 tot 7000 per oog, die zij in de loop van de evolutie ontwikkelden.

PROGRAMMA

Zaterdag 18 april:

Voorjaarsexcursie naar Winterswijk.

Dinsdag 21 april : Dr. J.G.D. Lambert, directeur van het Geologisch Museum Hofland in Laren, over 'Plaattektoniek, bepaling van de ouderdom van de aarde en het klimaat in het verleden'.

Lokatie: Museum Twentse Welle, Het Roozendaal 11, 7523 XG Enschede. Aanvang: 19.30 uur.

Dinsdag 19 mei: Slotavond. Wandeling Hof Espelo.

Afdeling Zwolle e.o.

De bijeenkomsten vinden maandelijks plaats van september tot en met mei in de Eli Heimanszaal van het Ecodrome te Zwolle. De zaal is om 19.30 uur open en de lezingen beginnen om 20.00 uur.

INSCHRIJFFORMULIER ALGEMENE JAARVERGADERING / PEELRANDBREUK

Ja, ik kom naar de algemene jaarvergadering en het bezoek aan de Peelrandbreuk op **zaterdag 9 mei**.

Naam

Adres

Postcode en Woonplaats

Telefoonnummer

E-mail adres

De bijdrage in de kosten van de lunch (€ 10,-) zal ik overmaken op girorekening 1182107 t.n.v. de Nederlandse Geologische Vereniging. Graag vermelden: bezoek Peelrandbreuk.

De zaal waar we de jaarvergadering houden is nauwelijks per openbaar vervoer bereikbaar. We zullen daarom een 'NGV ophaalservice' organiseren tussen NS station Oss en de plaats van de bijeenkomst(en). Wilt u daarvan gebruik maken? Ja Nee - (indien u ja invult, krijgt u nader bericht over ophaaltijd, etc.).

Deze bon sturen naar het NGV-secretariaat: Paul van Olm, Bongerd 180, 8212 BK Lelystad of aanmelden via e-mail: paulvanolm@hotmail.com

Jan Weertz uit Terschuur verzorgde op 6 februari 2009 een PowerPointpresentatie met als titel 'De firma Erosie'. Op zijn eigen enthousiaste wijze nam Jan ons mee op de weg die gesteente maakt om uiteindelijk als zandkorrel te eindigen. Hij liet ons zien hoe verwerking en erosie plaats vinden en dat ook het onverwoestbaar lijkende hooggebergte niet het eeuwige leven heeft.

Henk Stadman uit Assen komt nog niet vaak voor in het lezingencircuit. Hij verzorgde op 13 maart 2009 bij ons een interessante lezing over de veelkleurige stenen 'Turamali' of 'Turi mali', bij ons beter bekend als Toermalijn. In zijn PowerPointpresentatie behandelde hij een twaalftal onderwerpen. Hij ging o.a. in op vindplaatsen, ontstaan van pegmatieten, soorten en kenmerken van pegmatieten, de groei van toermalijn in pegmatieten, chemie en bouw, interne zonering en hoe toermalijn is te herkennen. Naast de vele prachtige plaatjes die hij liet zien had hij ook mooie stukken toermalijn meegenomen. Ook voor de aanwezigen die minder hebben met mineralen was het bepaald geen verloren avond.

PROGRAMMA

8 mei 2009 Ons eigen lid Marcel Rompelman zal op deze avond een lezing verzorgen met als titel 'Coast to coast'. Marcel heeft als SNP reisleader een reis gemaakt dwars door Noord-Engeland. Op zijn reis van de Noordzee tot de Ierse Zee zal hij ons deelgenoot maken van de geologie, cultuurhistorie en het industrieel erfgoed van dit gebied.

Nieuws uit Limburg

De excursie data voor 2009 zijn bekend. Zoals gewoonlijk waren de spreekwoordelijke laatste loodjes het zwaarst. De excursies naar de ENCI zijn helaas alleen voor leden van de afdeling Limburg toegankelijk. De andere excursies en lezingen zijn voor iedereen gratis toegankelijk. Voor de voorwaarden en gedragsregels zie onze website.

Zaterdag 28 maart

Zaterdag 11 april

Zaterdag 11 april

Zaterdag 25 april

Zondag 3 mei

Zaterdag 16 mei

Zaterdag 30 mei

Zaterdag 20 juni

Zaterdag 11 juli

Zaterdag 25 juli

Zaterdag 8 augustus

Zaterdag 22 augustus

Zaterdag 5 september

Zondag 13 september

Zaterdag 26 september

Zaterdag 17 oktober

Zaterdag 31 oktober

Excursie naar zand- en grind-groeve 'De Groot' te Landgraaf
Excursie naar het steenstort van de Emma en Hendrik te Brunssum
Eerste dag dat groeve 't Rooth open is van 9.00 tot 16.00 uur.
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Geologische wandeling rond Eys
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar het steenstort van de Laura te Eygelshoven
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar zand- en grind-groeve 'De Groot' te Landgraaf
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Geologische wandeling rond het Wormdal bij Kerkrade
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar de ENCI te Maastricht
Excursie naar zand- en grind-groeve 'L'Ortye' te Meers-Stein

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg worden in het eerste nummer van ons tijdschrift 'Sprekende Bodem' gepubliceerd of kunnen op de website van de NGV Afdeling Limburg (<http://www.geologischevereniging.nl/afdelingen/limburg/>) ingezien worden.